

Mentale motor.

Op zoek naar de zone van de naaste ontwikkeling.

De leerkracht van groep 7,8 zit met twee kinderen aan de instructietafel. Hij vraagt mij erbij te komen. Simon en Karim zijn projectvragen aan het bedenken. Zij willen een project doen over wagens en vrachtwagens. Opvallend is dat het tweetal daar al veel van weet. Dat blijkt vaker het geval te zijn. Lambert is “vastgelopen” met hen. Er komen geen echte vragen die onderzoek tot gevolg kunnen hebben. Ik heb een gedeelte van het gesprek gehoord. Mijn eerste inschatting was: Mooie praatjes, maar wat klopt ervan? Ik vraag Simon en Karim, mij nog een keer te vertellen wat ze al weten van auto's. Om beurten vertellen ze over kracht, zuigers, accelereren, stationair lopen enz. Ik ben in het voordeel. Ik weet namelijk niets van auto's. Als de motorkap open gaat, open ik een Chinees boek.

Omdat ik het niet kan volgen, vraag ik het hen te tekenen. “Vertel me wat je tekent en hoe het werkt”, is mijn instructie verder. Simon begint. Hij tekent de zuigers in de motor. “Ken je die reclame van die kabouters die snel op en neer gaan en...”, vraagt hij mij ongelovig. Ik krijg een beeld van hoe het werkt. Daarna tekent hij een verbindings-as. Dan begint hij weer een “mooi praatje”. Daar neem ik nu geen genoeg meer mee. Ik wil weten hoe het **precies** zit. Dat kunnen ze mij geen van beiden vertellen. Karim zet er een vraagteken bij. Daarna beginnen ze vanuit de banden te tekenen en redeneren. Van de wielen naar de as is helder. Ook geven ze me nog aan dat de verbinding dan lijkt op die van horloges. Uiteraard veel groter. Maar hoe het precies zit en hoe de verbinding is naar de motor is onbekend. Weer noteren ze een vraagteken. Simon en Karim kijken naar de tekening, dan naar elkaar. Er staan geen projectvragen op papier. Maar samen zijn ze al naar buiten. Daar staan bouwvakkers. Een motorkap wordt geopend. De tekening is praatpapier. Geen garagehouder of automonteur en toch antwoord op hun vragen. Snel en doelmatig. Echte vragen ontstaan pas als je weet, wat je niet weet. Látén tekenen en látén vertellen vindt vaak die hiaten. Mooie praatjes vullen in ieder geval niet die gaatjes.

Marcel van Herpen